

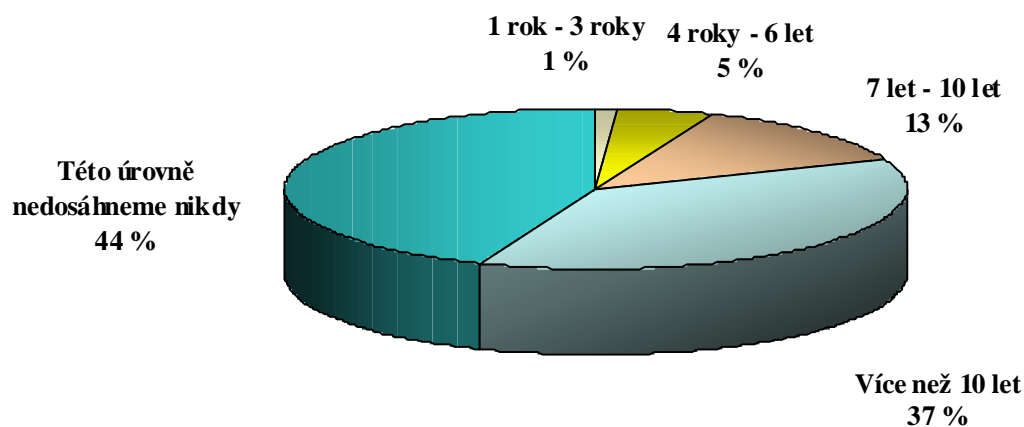
ZA POSLEDNÍ DVA ROKY VÝRAZNĚ STOUPL POČET LIDÍ, KTEŘÍ NEVĚŘÍ, ŽE ČR NĚKDY DOSÁHNE ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ ZÁPADNÍCH ZEMÍ EU.

Podle 19 % lidí dosáhne Česká republika životní úrovně západoevropských zemí do 10 let, třetina občanů (37 %) předpokládá, že se tak stane za déle než 10 let, a 44 % lidí vůbec nepředpokládá, že se to někdy povede. Ve srovnání s předchozími roky se výrazně rozšířil názor, že naše životní úroveň nikdy nedosáhne životní úrovně Západu. Podíl této skupiny je nejvyšší od roku 2003, kdy jsme tuto otázku položili poprvé. Nejvíce vzrostla skepse u mladší střední generace (30-44 let) a u občanů s úplným středním a s vysokoškolským vzděláním.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1.–8. března 2011. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1248 respondentů.

Na přibližný odhad toho, za jak dlouho se životní úroveň občanů ČR vyrovná úrovni západoevropských zemí EU, se společnost STEM ve svých výzkumech ptá od března roku 2003. Necelá pětina (19 %) populace předpokládá, že životní úroveň v ČR se vyrovná životní úrovni západních zemí EU do deseti let. Zhruba třetina občanů (37 %) má za to, že životní úroveň Západu dosáhneme až za dobu delší než je deset let. Více než dvě pětiny obyvatel (44 %) jsou ještě pesimističtější – podle nich nedosáhneme takové úrovně nikdy.

"Jak dlouho bude podle Vás trvat, než v naší zemi dosáhneme průměrné životní úrovně západoevropských zemí EU?"

Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let

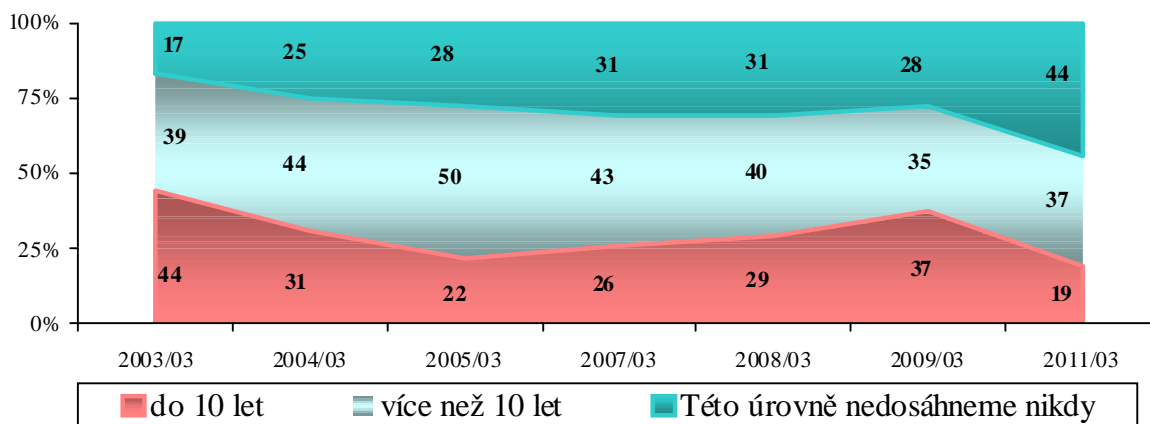
Při pohledu na rozložení odpovědí v předchozích obdobích lze vysledovat, že podíl občanů, kteří předpokládají, že životní úroveň západoevropských zemí EU dosáhneme v kratším než desetiletém horizontu, se v letech 2003 až 2005 významně snižoval a od roku 2005 postupně

rostl. Poslední nárůst zaznamenáváme v roce 2009 (vzhledem k předchozímu období je velmi významný – 8 procentních bodů). Od roku 2005 do roku 2009 se současně snižuje podíl lidí, kteří věří v dosažení životní úrovně západoevropských zemí EU za delší dobu, než je deset roků. Podíl zastánců názoru, že k tomu nedojde nikdy, je v období 2005 až 2009 vyrovnaný.

Zásadní změnu pozorujeme v posledním šetření, neboť jeho výsledky naznačují výrazný zlom v dosavadním vývoji postojů veřejnosti. Zřetelně ubylo těch, kteří věří, že životní úrovně západoevropských zemí EU dosáhneme do deseti let, a naopak přibylo lidí, kteří věří, že jí nikdy nedosáhneme (o šestnáct procentních bodů).¹ Ohledně vývoje životní úrovně v ČR se tak objevuje velmi velká skepse, kterou jsme doposud (od roku 2003) nezaznamenali.

V porovnání s rokem 2009 registrujeme nejvyšší nárůst skepse (v podobě nedůvěry v možnost někdy dosáhnout životní úrovně západních států EU) u mladší střední generace (30-44 let) a u lidí s vyšším dosaženým vzděláním (maturita, vysokoškolské vzdělání). Podíl těchto odpovědí u nich stoupl přibližně dvojnásobně.

"Jak dlouho bude podle Vás trvat, než v naší zemi dosáhneme průměrné životní úrovně západoevropských zemí EU?"

Pramen: STEM, Trendy 2003/3 – 2011/3

K optimistům, kteří věří, že životní úroveň západní Evropy dohoníme dříve než za 10 let, patří častěji mladší lidé (18-29 let: 25 %), občané s vyšší úrovní vzdělání (lidé s maturitou: 20 %, s vysokoškolským diplomem: 24 %), stoupenci pravice (27 %) a lidé dobře materiálně zajištění (37 %). Častěji tento názor vyslovují také občané, kteří jsou spokojeni se současnou politickou situací (44 %).

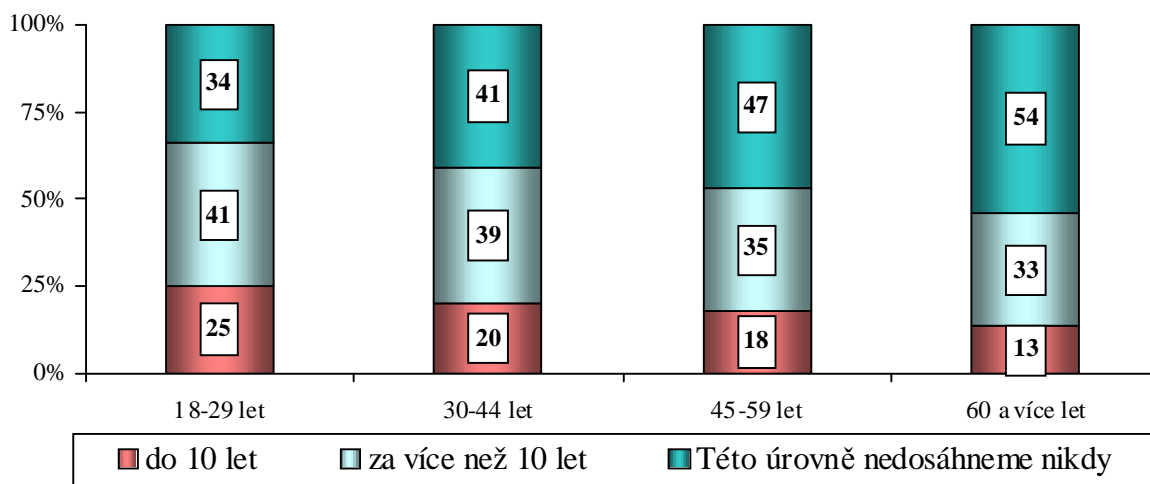
Více skepse a přesvědčení, že úroveň západoevropských zemí nedosáhneme nikdy, zaznívá od lidí s nižší úrovní vzdělání (základní, vyučení), hůře situovaných lidí, stoupenců levice (především příznivců KSČM) a od lidí, kteří jsou nespokojeni se současnou politickou situací.

¹ Podíl lidí, kteří si myslí, že bude trvat více než deset let než dosáhneme životní úrovně západních zemí EU, je obdobný jako v roce 2009.

Pesimistická očekávání rostou také s přibývajícím věkem. Zatímco mezi lidmi ve věku 18-29 let resp. 30-44 let je těch, kteří si myslí, že životní úroveň západoevropských zemí EU nedosáhneme nikdy, přibližně třetina, u starších generací je skeptikem každý druhý.

"Jak dlouho bude podle Vás trvat, než v naší zemi dosáhneme průměrné životní úroveň západoevropských zemí EU?"

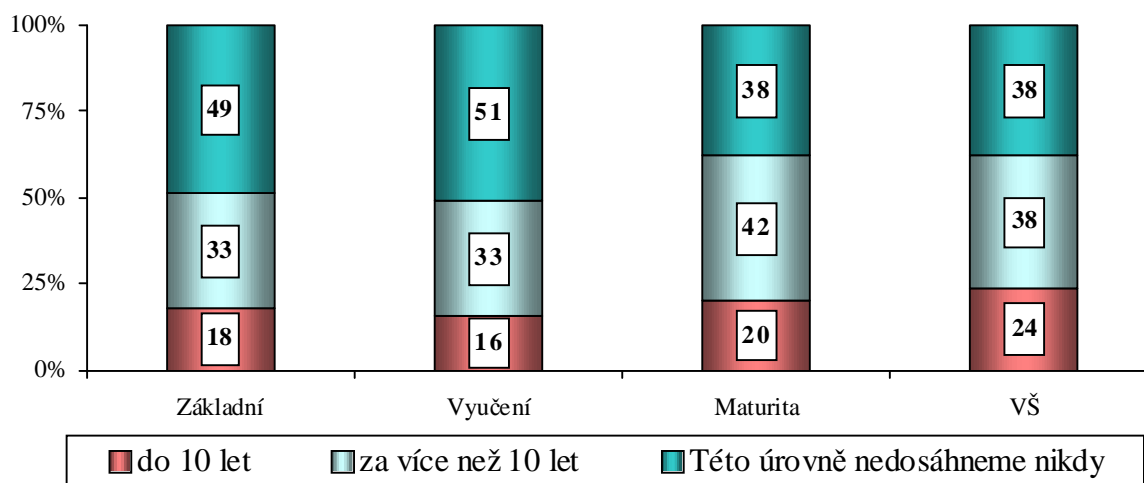
- podle věku

Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let

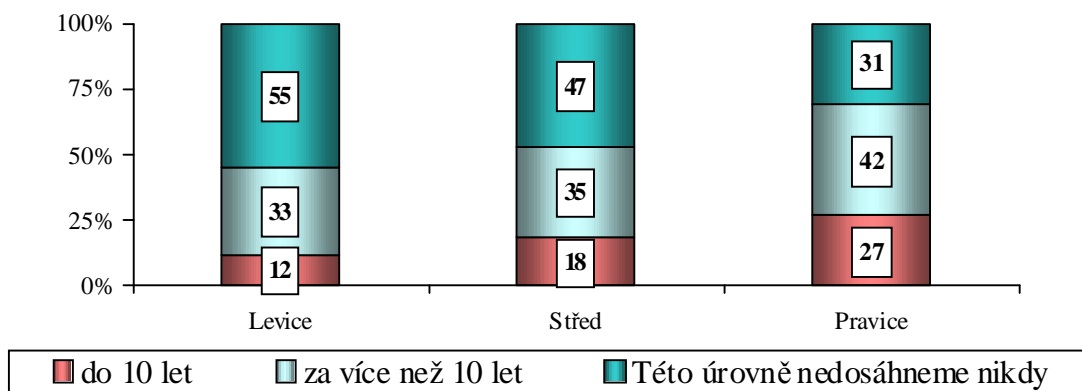
"Jak dlouho bude podle Vás trvat, než v naší zemi dosáhneme průměrné životní úroveň západoevropských zemí EU?"

- podle nejvyššího dokončeného vzdělání

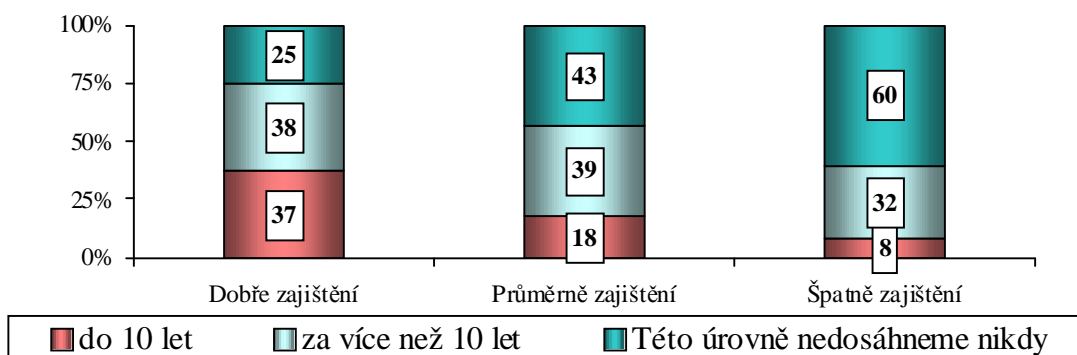
Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let

"Jak dlouho bude podle Vás trvat, než v naší zemi dosáhneme průměrné životní úrovně západoevropských zemí EU?"
 - podle politické orientace

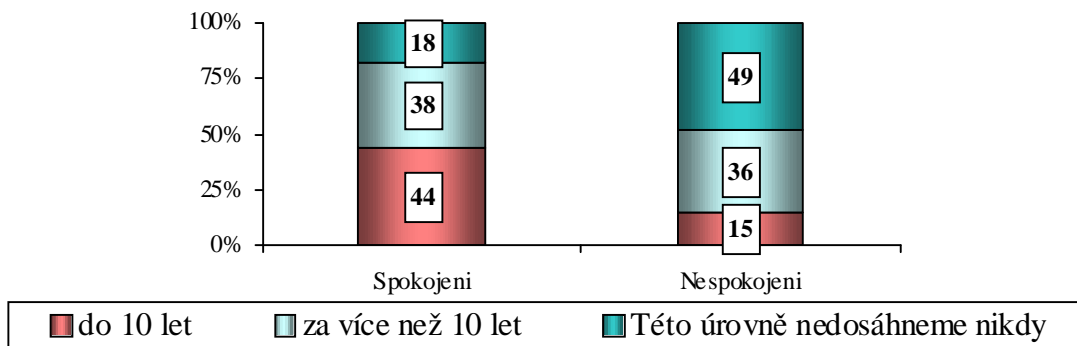
Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let

"Jak dlouho bude podle Vás trvat, než v naší zemi dosáhneme průměrné životní úrovně západoevropských zemí EU?"
 - podle materiálního zajištění domácnosti

Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let

"Jak dlouho bude podle Vás trvat, než v naší zemi dosáhneme průměrné životní úrovně západoevropských zemí EU?"
 - podle spokojenosti se současnou politickou situací

Pramen: STEM, Trendy 3/2011, 1248 respondentů starších 18 let